

عنوان مقاله:

«چندجهانی»، علمی یا فلسفی؟

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه علم، دوره 5، شماره 9 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

علیرضا سبحانی - استادیار گروه فیزیک دانشگاه سیستان و بلوچستان

مهدی گلشنی - استاد فیزیک، دانشگاه صنعتی شریف

خلاصه مقاله:

ثابت‌های بنیادی در مدل‌های استاندارد فیزیک ذرات و کیهان‌شناسی حیات در جهان ما را توضیح می‌دهند. هر گونه تغییری در این ثابت‌ها حیات را غیرممکن می‌کند. یکی از راه‌های توجیه این شرایط ایده جهان‌های متعددی است که قوانین فیزیکی در هر یک از آن‌ها مستقلاً ساختار بندی شده است و ما در یکی از آن‌ها، که با پیچیدگی سازگار است، قرار گرفته‌ایم. از سوی دیگر ایده چندجهانی، به طور طبیعی از بسیاری مدل‌های فیزیکی، اعم از این‌که مورد پذیرش قطعی قرار گرفته باشند (مثل نظریه نسبیت عام) یا در مقام نظر باشند (مثل نظریه ریسمان) نیز نتیجه می‌شود. با توجه به مشاهده ناپذیری و آزمون ناپذیری جهان‌های متعدد موجود در این نظریه‌ها، پرسش اصلی آن است که آیا چندجهانی معیار رایج علم را ارضا می‌کند؟ در این مقاله ضمن بحث در این باره، راه‌های متفاوتی را که منجر به علمی قلمداد کردن این ایده می‌شود، بررسی می‌کنیم.

کلمات کلیدی:

چندجهانی، معیارهای علمی، تمیز، ابطال پذیری، آزمون پذیری، پیش‌گویی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1177759>

